

MAARİF MODELİ'NE
GÖRE HAZIRLANDI.

ESB

ETKİNLİKLİ SORU BANKASI

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

OKUL YAZILILARINA DESTEK, SINAVLARA ERKEN DÖNEMDE HAZIRLIK

Sonay AYDIN

Her çıktıya özel;

- Çıktıyı kavratmaya yönelik öğretici, eğlenceli kavrama düzeyi etkinlikler
- Alan becerilerinin ele alındığı beceri temelli etkinlikler
- Test çözme tekniğini geliştirecek kavrama düzeyi testler
- Üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek beceri temelli testler
- Ünite değerlendirme testleri

Maarif Modeli Gereğince Disiplinler
Arası İlişki ve Değerler Eğitimi
Dikkate Alınmıştır!

Akıllı Tahtaya Uygun

184 Etkinlik, 317 Soru

5. SINIF

CLASSMATE

En İyi Sınıf Arkadaşım

KOLAY-ORTA
DÜZEY

VIDEO ÇÖZÜMLÜ

Yayın Yönetmeni

Nihan HAYAR

Yayına Hazırlayan

Sonay AYDIN

Brans Editörü

Ayhan KAYA

Editörler

Esra AYDOĞDU, Reyhan AVCI

ISBN 978 - 625 - 97070 - 9 - 9

Mevlana Mah. Sultan Vahdettin Cad. No: 4 B - 34512

Esenyurt/İSTANBUL

Telefon: (0212) 572 20 00 Fax: (0212) 572 19 49

Yayıncı Sertifika No: 49697

Baskı - Mücellit

Örmat Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika No: 77186

Bu eserin yayım hakkı; Okyanus Basım Yayın Tic. A.Ş.'ye aittir. İzinsiz kopya edilemez, çoğaltılamaz, kısmen de olsa yayımlanamaz.

ÖN SÖZ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile değişen öğretim programlarının ışığında hazırlanan 5. sınıf Classmate etkinlikli soru bankaları 21. yüzyılın eğitim yeniliklerine uygun olarak sınav odaklı ve beceriler üzerine kurulu bütünlüklü bir sistemle hazırlanmıştır. Öğrencinin kazanması gereken beceriler “öğrenme çıktısı” adı altında verilip her bir öğrenme çıktısı, etkinlikler ve testlerle tek tek ele alınmıştır.

ETKİNLİK CEVAPLARINA NASIL ULAŞILIR?

Cevap anahtarında bulunan karekodu okutarak tüm etkinlik cevaplarına ulaşabilirsiniz.

SORU ÇÖZÜM VİDEOLARINA NASIL ULAŞILIR?

Karekodları tablet veya akıllı telefonunuzla okutarak ya da karekodların altındaki kodu akilliogretim.com'da aratarak tüm soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: ALLAH İNANCI

EVRENDEKİ MÜKEMMEL DÜZEN.....	9 - 14
ALLAH'IN VARLIĞI VE BİRLİĞİ	15 - 20
ALLAH'IN GÜZEL İSİMLERİ.....	21 - 26
BİR SURE ÖĞRENIYORUM: İHLAS SURESİ	27 - 32
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 1	33 - 36

2. ÜNİTE: NAMAZ

ALLAH'IN HUZURUNDA OLMAK: NAMAZ İBADETİ	39 - 44
NAMAZIN KILINIŞI - I.....	45 - 50
NAMAZIN KILINIŞI - II.....	51 - 56
NAMAZ İBADETİNİN İNSANA KAZANDIRDIKLARI.....	57 - 62
BİR DUA ÖĞRENIYORUM: TAHİYYAT DUASI.....	63 - 68
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 2	69 - 72

İÇİNDEKİLER

3. ÜNİTE: KUR'AN-I KERİM

KUR'AN-I KERİM'İN İÇ DÜZENİ	75 - 80
KUR'AN-I KERİM'İN TEMEL ÖZELLİKLERİ	81 - 86
KUR'AN-I KERİM'İN ANA KONULARI	87 - 92
BİR SURE ÖĞRENİYORUM: KEVSER SURESİ	93 - 98
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 3	99 - 102

4. ÜNİTE: PEYGAMBER KISSALARI

ALLAH'IN ELÇİLERİ: PEYGAMBERLER	105 - 110
KUR'AN-I KERİM'DEN ÖĞÜTLER: PEYGAMBER KISSALARI	111 - 116
BİR SURE ÖĞRENİYORUM: KUREYŞ SURESİ	117 - 122
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 4	123 - 126

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE: MİMARİMİZDE DİNİ MOTİFLER

DİNİN MİMARİMİZE ETKİSİ.....	129 - 134
CAMİLERİ TANIYALIM	135 - 140
KÜLTÜRÜMÜZDEN CAMİ ÖRNEKLERİ.....	141 - 146
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 5	147 - 150

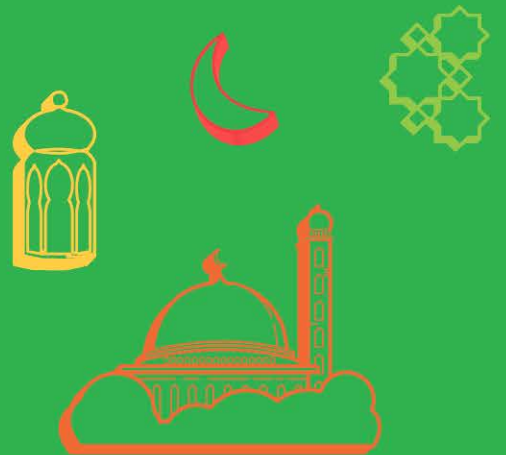
CEVAP ANAHTARI	153 - 154
----------------------	-----------

İZİNSİZ ÇOĞALTILAMAZ, BASILAMAZ

1. ÜNİTE

ALLAH İNANCI

ÖĞRENME UYGULAMALARI

KAVRAMA ETKİNLİĞİ

ETKİNLİK 1

Aşağıda verilen örneklerden evrendeki düzenle ilişkili olanları "✓" ile işaretleyiniz.

1. ☐ Göklerin ve yerin yaratılması
2. ☐ Çalışan insanın başarılı olması
3. ☐ Gece ve gündüzün peş peşe gelmesi
4. ☐ Soğuk havada insanın hasta olması
5. ☐ Yağmurla kupkuru toprağın canlanması
6. ☐ Yardımlaşmanın birlikteliği sağlaması
7. ☐ Dünya'nın kendi etrafında yirmi dört saatte dönmesi
8. ☐ Çeşit çeşit canlıların yeryüzünde dolaşması
9. ☐ Mevsimlerin birbirini takip etmeleri
10. ☐ Güneş'in her zaman doğudan doğması

ETKİNLİK 2

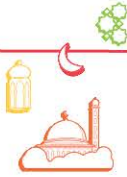
Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

	İfadeler	D/Y
1	Evrendeki düzenin kendiliğinden meydana geldiği düşünülemez.	
2	Canlılar arasında mükemmel bir besin zinciri bulunmaktadır.	
3	Güneş, dünyamıza daha yakın olsaydı bizim için daha elverişli bir hava olurdu.	
4	Evrende meydana gelebilecek en küçük bir aksaklık evreni yok eder.	
5	Evren birden fazla yaratıcı tarafından var edilmiştir.	
6	Atmosferdeki oran şimdikinden daha az olsaydı dünyamız daha temiz olurdu.	
7	Evrende hiçbir şey düzenli kalamaz; her şey, eninde sonunda bozulur.	
8	Evrendeki ahenk ve düzeni mutlaka bir yaratıcı tayin eder.	

ETKİNLİK 3

Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri kullanarak anlamlı cümleler oluşturunuz.

1. evrendeki yaratmıştır her şeyi Allah
.....
.....
2. hiçbir şey tesadüfen evrendeki olmamıştır
.....
.....
3. her şey evrendeki düzeni çevremizdeki gösterir
.....
.....
4. batması Güneş'in düzene işarettir evrendeki
.....
.....
5. yaratılmamıştır amaçsız boş yere evren
.....
.....
6. sebep sonuç çalışır ilişkisiyle evrendeki sistem
.....
.....
7. peş peşe gelmesi örnektir gece ile gündüzün evrendeki düzene
.....
.....
8. Allah sağlayan yaratıcı-mızdır evrendeki düzeni
.....
.....

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki görsellerden evrendeki düzene örnek olarak gösterilebilecekleri işaretleyiniz.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki örneklerden yola çıkarak sorulan soruyu cevaplayınız.

- Dünya'nın kendi etrafında yirmi dört saatte dönmesi
- Güneş'in etrafında ise 365 gün altı saatte dönmesi
- Mevsimlerin birbirini takip etmeleri ve gece ile gündüzün peş peşe gelmeleri o kadar güzel ayarlanmıştır ki

Yukarıda verilen ifadeler neyin delili olarak gösterilebilir?

.....

.....

.....

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle tamamlayınız.

düzen

mükemmel

boş yere

saat

vücudumuza

gezegenlerin

1. Evrende bulunan varlıkların özelliklerine bakıldığı zaman, hiçbir şeyin yaratılmadığını görürüz.
2. Her varlık mutlaka belli bir ve belli bir amaç için yaratılmıştır.
3. Evrendeki düzen ve amacı anlamının en basit yolu, kendi bakmamızdır.
4. İnsan bedeni bir uyum içinde çalışmaktadır.
5. Ay, Güneş ve diğer birbirlerine uzaklık ve yakınlıkları, ölçülü bir biçimde ayarlanmıştır.
6. Evren, kurulmuş bir gibi mükemmel bir şekilde işlemektedir.

ETKİNLİK 7

Verilen metinden yola çıkarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Pek çok araştırma evrende mükemmel bir düzen olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sistemdeki en ufak bir aksaklık evrende gördüğümüzü her şeyin bir anda yok olmasına neden olabilir. Örneğin, atmosferi oluşturan değişik gazların belirli bir oranı vardır. Bu orandaki küçük bir değişim dünyadaki yaşamı olumsuz etkileyerek belki de sona ermesine sebep olabilir. Diğer bir örnek;

Bu metnin sonuna yazılabilecek uygun örneği işaretleyiniz.

Su ve hava canlılar için vazgeçilmez ihtiyaçlardır. Yağmurun yağmadığını, su kaynaklarımızın tüendiğini düşündüğümüzde yaşamımızı devam ettirmek imkansızdır.

Evrendeki işleyiş belli bir sistemde oluşmuş sonrasında değişim ve değişikliğe uğrayarak kendiliğinden günümüze kadar gelmiştir.

ÖĞRENME UYGULAMALARI

BECERİ TEMELLİ ETKİNLİK

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki görsellerden yola çıkarak sorulan sorular hakkında düşünerek yorumlarınızı yazınız.

Yer çekimi olmasaydı

Sürekli gece ya da sürekli gündüz olsaydı

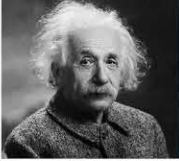

Güneş, ay ve yıldızlar olmasaydı

Yaşam nasıl olurdu?

ETKİNLİK 2

Evrendeki Düzen Hakkında Bilim Adamlarının Görüşleri

Fizik ve matematik çalışmaları sayesinde, Nobel ödülü almış Teorik Fizikçi Albert Einstein: "Maddesel Dünya'da, çok yüksek seviyede bir düzen vardır. Bu bir "mucize"dır ve bilginin gelişmesine paralel olarak daha da güçlenmektedir."

Nobel Fizik Ödülü'ne layık görülmüş Amerikalı fizikçi Richard Feynman; "Sanatçılar bile gümbatımının, okyanus dalgalarının ve gökyüzüne serpilmiş yıldızların güzelliğini fark ederler! Bunları gözlemek bize estetik bir haz vermeye yeter."

Alman fizikçi ve 1918 Nobel Fizik Ödülü sahibi Ludwig Planck; "Doğanın dev yapısı hakkında bize öğretilen her şey, kesin bir düzenin hüküm sürdüğünü göstermektedir. Gördüğümüz bu düzen ancak amaçlı bir düzenleme sayesinde ortaya çıkmış olabilir."

Bu görüşlerde vurgulanan ortak konu nedir? Kısaca yazınız.

ÖĞRENME KANITLARI

KAVRAMA TESTİ

1. Evrendeki hassas denge, Sanayi Devrimi ile birlikte eşyaya hâkim olma arzusuyla bozulmaya başlamıştır. Bunun sonucunda ise nükleer veya radyoaktif atıklar, kimyasal endüstri atıkları gibi birçok maddenin etrafa gelişigüzel atılması, varlıklar âlemindeki dengenin bozulma tehlikesiyle yüz yüze gelmesine sebep olmuştur.

Parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Evrendeki düzenin insanlar tarafından bozulduğuna
- B) Bilinçsizce çevreye atılan atıkların doğaya zarar verdiğine
- C) Teknolojinin insanlar tarafından doğru kullanılmadığına
- D) Allah'ın dünyayı yalnızca insanlar için yaratığına

2. "Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin." (Mülk suresi, 3. ayet)

Bu ayette asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah'ın sonsuz merhameti
- B) Allah'ın her şeyi kusursuz yaratışı
- C) Evrenin insanın hizmetine sunulması
- D) Evrende çokça varlık olduğu

3. Allah'ın en önemli özelliği bir olmasıdır. Çünkü birden fazla yaratıcı olmuş olsaydı, evrende bu kadar mükemmel bir düzen olmazdı.

Bu metinde Allah'ın aşağıdaki hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Merhameti
- B) Kusursuzluğu
- C) Tekliği
- D) Kudreti

4. Kilometrelerce uzaktan çiçekler dolaşarak kovanlarına çiçek özü getiren arılar aralarında iş bölümü yaparak çalışırlar. Kovan içindeki nem dengesini sabit tutmak, birbirlerine yol tarif etmek ve yön tayin edebilmek gibi birçok özelliğe sahiptirler. Arılara bu özellikleri Allah tarafından bahşedilmiştir.

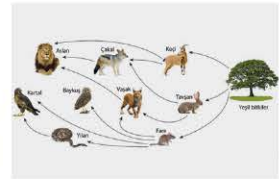
Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Arıların bal yapması doğanın kendi kendine oluşturduğu bir olaydır.
- B) Allah'ın evrende yarattığı düzen ahenk içindedir.
- C) Allah her şeyi bir düzen içinde yaratmıştır.
- D) Evrende mükemmel bir işleyiş vardır.

5.

Ay, Dünya'mıza yaklaştıkça ve uzaklaştıkça denizlerde gel git olayları meydana gelir.

Canlılar arasında mükemmel bir besin zinciri vardır.

Bu örnekler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Bazı olayların raslantısal şekilde geliştiğinin
- B) Evrendeki sistemin zamanla bozulduğunun
- C) Dünya'nın yapısının gün geçtikçe değiştiğinin
- D) Evrende belirlenmiş bir düzenin olduğunun

6. **İnsan:** "Ben nasıl konuşabiliyorum? Art arda kelimeler zincirini nasıl bir araya getirip duygu ve düşüncelerimi ifade edebiliyorum? Bu işlem için vücudum hangi cihazlarla donatılmış, bunlardan biri eksik olsa hâlim nice olurdu?..." diye bir an durup düşünse aslında kendisini bir koşturan olduğunu fark edecekti..

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanın, Allah tarafından yaratıldığı
- B) Allah'ın, tüm kullarına merhametle yaklaştığı
- C) Evrendeki uyumun, insanlar tarafından sağlandığı
- D) Evrende, birbirini takip eden doğal olayların yaşandığı

7. • Kafatası 29 farklı kemikten oluşur. Kafatası kemiği vücuttaki en sağlam kemiklerden biridir.
• İnsan beyinde her saniye 100.000 kimyasal reaksiyon oluşur.
• İnsan vücudundaki tüm kan damarlarının toplam uzunluğu yaklaşık 100 bin km'dir.

Verilen bilgiler doğrultusunda aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanın vücut içi sistemlerinin işleyişinde mükemmel bir düzen ve uyum vardır.
- B) İnsanın mükemmel yaratılışı, evrendeki ölçü ve düzenin göstergelerinden biridir.
- C) Allah tarafından yaratılmış varlıkların en üstünü insandır.
- D) Allah, insanı kusursuz bir şekilde yaratmıştır.

8. "Ben gökyüzü ve yıldızların yaratılışını izleyip, bu şaşmaz düzeni öğrendikçe Yaratıcı'ya olan imanım daha da kuvvetlendi."

Babasının Salih'e söylediği bu sözden yola çıkarak ulaşılabilecek en kapsamlı yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmanın sürekli bir artış içerisinde olduğu
- B) Allah'ın birliğinin, yalnızca gökyüzü incelemesiyle ispatlanabileceği
- C) Gökyüzü ve yıldızlardan bilimsel sonuçlar elde edildiği
- D) Allah'ın kudretini görmenin imanı da kuvvetlendirdiği

9. • Dünya, Güneş'in etrafında 1 yılda ve belli bir hızda döner.
• Yıldızların birbirinden uzaklıkları belli ölçüdedir.
• Hava soğuyunca nem oranı artar.

Verilen örnekler aşağıdaki hangi soruya cevap olabilir?

- A) Uzayda hayat var mıdır?
- B) Evrende bir denge var mıdır?
- C) Uzayın sınırları belli midir?
- D) Evrenin yaşı hesaplanabilir mi?

10. Şu sonsuz göklere bak
Milyarlarca yıldız var
Bir yörünge üstünde
Şaşmadan dolanırlar

Ahmet Mahir Pekşen

Şiirde evren ile vurgulanan ana düşünce aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Kusursuz yaratıldığı
- B) Tek bir yaratıcı tarafından yaratıldığı
- C) Karışmayan bir düzenin olduğu
- D) İnsanlar için yaratıldığı

ÖĞRENME KANITLARI BECERİ TEMELLİ TEST

11.

AİLEMİZİ KORU!
Milyonlarca canlı türüyle
büyük bir aileyiz.
5 HAZİRAN
DÜNYA ÇEVRE
GÜNÜ
#ailemizikoru

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nün bu yılki teması "Plastik Kirliliğini Durdurmak". Doğada yok edilemeyen ve yaygın kullanılan plastik, giderek biriken çöp dağlarına neden oluyor. Eğer böyle devam ederse 2050 yılında okyanuslardaki plastiğin ağırlığı, balıklardan fazla olacak.

Bu metinde asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrendeki düzen insan eliyle bozulmaktadır.
- B) Allah evrende kusursuz bir sistem var etmiştir.
- C) İnsanların ve diğer canlıların bedenleri kendi içinde bir mükemmellik taşır.
- D) Canlılık, insan var olduğu sürece devam eden bir süreçtir.

12.

SON DAKİKA HABERİ

NASA, gezegenimizden 300 ışık yılı uzaklıkta yer alan ve şimdiye kadar Dünya'ya en çok benzeyen yeni bir gezegen keşfedildiğini duyurdu.

Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA) tarafından yayımlanan basın açıklamasına göre keşfedilen yeni gezegene Kepler-1649c adı verildi. Enstitü yazarı Jeff Coughlin, "Boyut ve olası sıcaklık açısından bu, Kepler ile şimdiye kadar bulunmuş olan Dünya'ya en çok benzeyen gezegen." dedi.

Verilen haberin konusu aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) "O; geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Bunların her biri bir yörüngede yüzmektedir." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
- B) "...Sizi yaratan, size kulaklar, gözler ve kalpler veren O'dur..." (Mülk suresi, 23. ayet)
- C) "Allah'ın, kendisine helal kıldığı şeyde Peygamber'e herhangi bir vebal yoktur. Önce gelip geçenler arasında da Allah'ın âdeti böyle idi. Allah'ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir." (Ahzap suresi, 38. ayet)
- D) "O Allah ki seni yarattı, seni düzgün ve dengeli kılıp sana ölçülü bir biçim verdi." (İnfîtâr suresi, 7. ayet)